

თეთრი-გიორგი
«ვერ დაპირდას სიყვარულით...»
მისივე ყველი გახორციელდა სუბტი და
ძალადიანი:

ძალის შეყარვის მიწასან ერთად მოყ-
მე და მსგავსი.
სჯობს სიღვრესსა ნამრასსა სიკვ-
დილი ხსენდვანი.»

მეთა რუსთაველი.

თეთრი-გიორგი

№ 8
15 ოქტომბერი
პარიზი

ქართველ პატრიოტთა ორგანიზაცია «თეთრი გიორგი»
Journal de l'organisation des Patriotes Georgiens. «THE THRI-GUIORGUI»

№ 8
15 Octobre 1927
PARIS

**

ზოგი ერი უნდა იყოს კულტურის გავლენას თვის განვითარების საჭირო პირობებით განიცდის: ითვინებს მას და იძლევა რისი გადასარსებაც შეუძლია. უნდა კულტურის და გვილიზაციის ამნაირი შეთვისება ყოველ ერის წარმართებისათვის საჭიროა. მაგრამ ზოგი ერი გადაჭრებით შედის მკაცრ ეროვნულ გავლენას ქვეშ და ეს მოვლენა გრძელდება და კულტურულ განვითარებისათვის დიდი შემადგენელია და სწორედ მისივე განვითარებისა.

საქართველო საუკუნეთა განმავლობაში განიცდიდა სხვა და სხვა ერების და სახელმწიფოების გავლენას. მაგრამ ამ მოვლენათ ქართველი ხალხი ნებაყოფლობით და მისი კულტურისათვის საჭირო პირობებით იღებდა. ამიტომ მან ძალიან ადვილად შეხმლო უნდა იყოს მემკვიდრეობის კულტურისათვის თავისუფალი, ქართული სახითი და გლვრით მიეცა.

საგონიერად კანადიდან შემდგომი ქრისტიანების ნიადაგზე აგვრ ქართული საყვარო ქართველური თავისუფლებით და სწავლით.

ბიზანტიიდან შემდგომი ქრისტიანული მემკვიდრეობის განვითარების საჭირო პირობებით განიცდის: ითვინებს მას და იძლევა რისი გადასარსებაც შეუძლია. უნდა კულტურის და გვილიზაციის ამნაირი შეთვისება ყოველ ერის წარმართებისათვის საჭიროა. მაგრამ ზოგი ერი გადაჭრებით შედის მკაცრ ეროვნულ გავლენას ქვეშ და ეს მოვლენა გრძელდება და კულტურულ განვითარებისათვის დიდი შემადგენელია და სწორედ მისივე განვითარებისა.

საგონიერად კანადიდან შემდგომი ქრისტიანების ნიადაგზე აგვრ ქართული საყვარო ქართველური თავისუფლებით და სწავლით. უნდა კულტურის და გვილიზაციის ამნაირი შეთვისება ყოველ ერის წარმართებისათვის საჭიროა. მაგრამ ზოგი ერი გადაჭრებით შედის მკაცრ ეროვნულ გავლენას ქვეშ და ეს მოვლენა გრძელდება და კულტურულ განვითარებისათვის დიდი შემადგენელია და სწორედ მისივე განვითარებისა.

ამ წერილში შევეცდებით ჩვენ პოლიტიკურ აზროვნების გადავარდნას. ჩვენში ყოველი შემდგომი პოლიტიკური რუსული აზროვნების სკოლა. ჩვენმა უდიდესმა პოლიტიკურმა პარტიამ სხვა, დემ. ქართველთაგან უარი სთქვა და რუსულ პარტიას გამოეცხადა თავი. სხვა პარტიებიც დღემდე ვერ გამოხუდნან რუსულ გავლენის მოქმედებებზე რეალიზაციის ყოველი მოქმედების და მისივე განვითარებისათვის დიდი შემადგენელია და სწორედ მისივე განვითარებისა.

მერს რომ არ წავიდეთ საუკეთესო ნიმუში ჩვენი «ინტელიგენციის» მიერ მოხვედრულ აზროვნებისადმი ბრძად დამორჩილებისა, ლევილიმ ასლად გამოცხადილი ბ. გვანავას ბრძოლა. ბ. გვანავა იმ ამხურდამდის მიდის, რომ დემოკრატია ყველა გრისათვის აუცილებელ ფორმად მიაჩნია. გრევი ცხვრეკის ფარებათ ან ჯორების ჯღებდად ჰყავს წარმოდგენილი, და მათ ინდივიდუალურ თავისუფლების და პოლიტიკურ და სოციალურ ისტორიის გარეშე აყენებს. გვანავა რუსულად გ. ო. კულუბერძენი ფანტიკივით აზროვნებს; ინგლისშიც და ავღანისტანშიც ჯორების ჯღევი ერთნაირ ცხვრეკას ეწვეიან. მაგრამ ეს არ იცის ჩვენმა ინტელიგენციამ. ის რუსულ პოლიტიკურ აზროვნებას იხვევს სთარგმნის ქართულად, როგორც პუშკინის გვენი ორგანიზ. ბ. გვანავას დემოკრატისმი ცხვრეკის მუდმივ ფორმად მიაჩნია, იმას კი არ ფიქრებს რომ მუდმივ არც დასაწყისი აქვს და თუ დასაწყისი აქვს ბელადუნდა ჰქონდეს. დემოკრა-

ტია, როგორც ყოველივე სხვა პოლიტიკური სისტემა სახელმწიფოს ორგანიზაციისა მუდმივი და უცვლელი არ არის. ბიზანტიის და მამასადამე თვით შეგნებაც თავისუფლებას, თანახმობას, დემოკრატიაზე გამოა განმავლობაში იცვლება და იღებს ახალ ფორმებს. ის, რასაც დემოკრატია უწოდებდა თავისუფლებას, დღეს მონღოლთა და ანტიკით გარდაიქმნა. მაგალითად, თავისუფლება საერთო გაფიცვის დღეს უდიდეს უსამართლოდ და თავისუფლების ანტიკით არის ცნობილი, რადგან იგი აჩვენებს მთელი ერის ნორმალურ შემდგომებას, ავტომატურად ხალხს სიბრძნეში და ანერგებს სახელმწიფოს გ. ო. გრის თავისუფლების ერთად ერთ პარტიას. ამით სწორად გრის თავისუფლება განსაზღვრული ვარდება რამდენიმე დემოკრატის მიერ მოწყობილ გაფიცვით. ეს, მოქალაქე დემოკრატ ვაზავას თავისუფლებით მიაჩნია. განა წარმოსადგენია, რომ პარლამენტი დღეს დამკვიდრებულ და ცხვრეკისაგან ჩამორჩენილ ფორმებში დარჩეს? იმ ფორმებში, რომელიც მას დემოკრატიაში მისცა? ყოველად რეკომენდებულია.

გვრდის სახელმწიფოების კონსტიტუციები დაწერილია 50-60-80 და 100 წლას წინ და ახალი დემოკრატია გრის კონსტიტუციები ამ ძველებიდან გადმოსარგებელია, როგორც ვერმანის, ავსტრიის, ასე ჩვენიც. მერე განა ამ მრავალ წელთა განმავლობაში, მერედრე დიდი ომის შემდეგ ცხვრეკა არ შეიცვალა, არ გადასხვავდებოდა? განა ის დარჩა გაყინულ წერტილზე, როგორც 90 წლის წინთა დამკვიდრებული კონსტიტუციები? რა თქმა უნდა არა. ცხვრეკაში მოხდა დრმა ცვლილებები და ამ ცვლილების დაგვარად უნდა გარდაიქმნენ კონსტიტუციები. იტალია და სხვა სახელმწიფოები დადგნენ ამ გზაზე. დანარჩენი კი იძულებული არიან მათ წაჰკადონ ადრე თუ გვიან. განა შესაძლებელია რომ მუშათა სინდიკატების საერთო გაფიცვის უფლება, რაც დემოკრატის უწყნარე უფლებად მიაჩნია, დარჩეს ძალიან? ყოველად შეუძლებელია. ავი დემოკრატის მოდელმა ინგლისმა კიდევაც მოხდა ეს გვრეთ წოდებული თავისუფლება. ასევე მოიქცა იტალია, ესპანეთი და სხვები.

შესაძლებელია რომ აღმასრულებელი ძალა დარჩეს პარლამენტის მიერ სეუფ შემოტვილი? არა, რადგან ხელს უშლის მთავრობის სისტემატურ მუშაობას, რაც ქვეყნისათვის დიდათ მავნეა. განა შესაძლებელია კიდევ დადგნან ანაგვადებს სასამართლოში ნაღვი მსახურთა დარჩებულება, რასაც დემოკრატია უდიდეს გარანტიას სთვლის? არა და არა. არც ერთი ვინცერთ იურისტი დღეს მისი მიმსრუ არ არის. იტალიამ უკვე მოხდა ეს მავნე და უსამართლო ინსტიტუტი და სხვა ქვეყნებშიც იხვევ მოხდება. განა შესაძლებელია რომ მთელი ერი დარჩეს ერთი კლასის მართვის და გარდობის დიქტატით, როგორც ეს ხდება დემოკრატულ სახელმწიფოში? ეს აღარ შეიძლება, რადგან სახელმწიფოს აღმოსრულებისათვის ახალი პერსპექტივების სწრაფი ცხვრეკით რომ იტალიამ უკვე შეჰქმნა გრძელული ზე კლასიური სახელმწიფო.

და თუ ეს გარდაქმნის შესრულდნენ, რაღა დარჩება თანამედროვე დემოკრატულ რეჟიმთან? აღარაფერი, გარდა ბ-ნ ვაზავას ბრმა რწმენისა, რომელიც უნდა მოვასხნით, ყოველთვის იქით უხვევს, საითაც ქარი ჰქრის. ჩვენ, თეთრ გიორგელები, ამკარად და დაუბრუნებლად გამოვიდეთ ახარესზე და ვანერეთ ყოველივე ცრუმდრწმუნებას, ყოველივე ყალბ, დასავსებულ პოლიტიკურ აზროვნებას, რომელიც პლენარობა, ლენინიზმი, დანმა, მარტოვმა, ჩერნომამ და სხვა დანარჩენებმა მთავრის თავს ჩვენს ხედვად ქვეყანას. დრმა განვითარებულიყო ყოველივე ამ ტალახისაგან, ამ ჰალეისაგან ამ მონურ აზროვნებისაგან და თავისუფალი გრევით და აზრით შევხედოთ ჩვენ ცხვრეკების სინამდვილეს და მისგან გამოვიყვანოთ დასკვნანი.

მრძლის ორგანიზაციის რეფორმა იტალიაში.

თანამედროვე ცხვრეკების დედა მარტო მისი გვრდ-მიური მხარეა. გვრდ-მიური საკითხის გადაწყვეტა ჩვენს საუკუნის უდიდესი ამოცანაა. მის გადაწყვეტას შეგვიადრედ ბურჟუაზია, ისე სოციალისტებიც. პირველმა ვერ დააკმაყოფილა ვერაინ, თვით შესავთრე კლასიც კი. მეორე კი, გამოვიდნენ თუ არა თვრეტიულ მსჯელობის სფეროდან და პრაქტიკული ნაბიჯი გადახდეს, ყველგან კატასტროფით დამთავრდა მათი საქმე. ამ კატასტროფების უკიდრესი მსხვერპლი ყველგან სწორედ მუშევი შეიქმნენ. ამნაირად ვერც ბურჟუაზია და ვერც სოციალისტები ვერ მოერვნენ გვრდ-მიურ პრელემას. ეს იმიტომ, რომ ერთნიც და მეორეც მას მხოლოდ კლასიურ ინტერესების საზღვრით მიუყვანენ და საზღვარდების ერთი ნა-

წილის დაკმაყოფილება დანარჩენ ნაწილების სარგებ მოინდობენ.

სულ სხვა თვალსაზრისით მიუდგა ამ საკითხს იტალიის ფაშისმი და იტალიელთა დამახასიათებელ გენიოსობით ამოცნოდ ის და შეუდგა მის გადაწყვეტას. ფაშისმი დაამტკიცა, რომ გვრდ-მიური პრელემა უნდა გადაწყდეს არა რომელიმე კლასის ინტერესების მიხედვით, არამედ გრძელულ ინტერესების ფარგლებში. გრის შემადგენელ ელემენტთა გვრდ-მიური დაკმაყოფილება შეიძლება მხოლოდ და მხოლოდ თვით გრის გვრდ-მიურ პრელემის დადებითად გადაწყვეტით.

ამ მიზნის განსაზღვრელობად იტალიაში წარმოვეს უდიდესი და რადიკალური გარდაქმნანი, როგორც სოციალურ ისე პოლიტიკურ დარგში. ამ გარდაქმნათა მიზანია გრძელულ სახელმწიფოს შექმნა. გ. ო. ისეთ სახელმწიფოს ამერება, რომელიც იქნება კლასთა გარეშე და გრის საერთო ინტერესებს გამსაზურება. ასეთ სახელმწიფოში არ იქნება ალაგი კლასთა ბრძოლა, რომელიც საზღვარდების და გვილიზაციის უდიდესი დამანგრეველია. გრძელული სახელმწიფო შექმნის კლასთა სოლიდარულ თანამშრომლობას და მათ გვრდ-მიურ თანახმობებს.

ამ ცვლილებათა შორის, რომელიც იტალიაში სდება ზემო აღნიშნულ მიზნის მიხედვით, ერთ დიდ მნიშვნელოვანთაგანია ახალი კანონი სინდიკატებს. დღეს მხოლოდ ამ უკანასკნელს შევეხებით.

სინდიკატური რეფორმა სამი კანონით მოხდა. პირველი კანონით სახელმწიფომ იურიდიულად სწავ სინდიკატები. მეორე კანონმა შეჰქმნა მრძლის საგონტრატურა: სახელმწიფომ, მუშათა და პარტონთა შორის აღმრულ უთანხმობების გადასაჭრელად, საგონტრატურად სამედიატორულ სასამართლო შემოიღო. გ. ო. გვრდ-მიურ მრძლის პირველი კოდექსი დაიწერა. მესამე კანონმა დაარსა კორპორაციათა სამინისტრო. ამ სამი კანონით მოხდა მრძლის ორგანიზაციის უდიდესი რეფორმა, რომლის მაკვარი კაცობრიობას არ ახსობს კორპორაციათა სამინისტროსთან შესდგა კორპორაციათა გრძელული საკლე. თავმჯდომარე ამ საკლეში თვით კორპორაციათა მინისტრია. წევრები არიან: კორპორაციათა მინისტრის თანამეგევე; ყველა დანარჩენ სამინისტროების თითო-თითო წარმომადგენელი, ერთი წარმომადგენელი მუშათა სინდიკატისა; ერთი პარტონთა სინდიკატისა; ერთი წარმომადგენელი Opera Nazionale del dopo-lavoro — სი, რომელიც სოციალურად სრუნავს მუშათა თავისუფალ დრეს კულტურულად განარელების და მოხმარებისათვის; ერთი წარმომადგენელი Opera Nazionale Balilla — სი რომელიც სრუნავს მუშათა აღზრდას და მათ სპორტზე.

საკლე საგანს შეადგენს მრძლის ყველა საკითხები და აგრეთვე მუშათა სულიერი, გონებრივი და ფიზიკური კითარევის გაუმჯობესება.

ამნაირად კორპორაციათა კანონმდებლების შექმნით იტალიამ დაჰკმოდ ორი უკიდრესი სისტემა: კომუნისტებისა და ამერიკელებისა. პირველი (როგორც ყველა მარქსისტები) წარმდების მომწესტრებელ ძალად სწავლენ მხოლოდ მუშათა კლასს. მეორე კი და მათთან ერთად ყველა კაპიტალისტურ ქვეყნებში ამ უწყისას ანიჭებენ მხოლოდ პარტონებს. ფაშისმი, ამ ორ სისტემათ შუა, პირველმა წამოაყენა ახალი, შესამე გლემენტი, რომელიც უარყოფს კლასობრივ კონსტრუქციას და რომელიც სწავებს კლასთა წინამდებრებას. ეს შესამე გლემენტი — სახელმწიფოა. თანამედროვე საზღვარდებში ორი პრინციპი დაუბრუნდა პრელე ვრთმანეთს: მარქსისტების კლასთა ბრძოლის და ფაშისმის კლასთა სოლიდარების პრინციპი.

ჩვენ ვნახეთ კლასთა ბრძოლამ რა კატასტროფამდის მიყვანა რუსეთი და როგორ შეარყია ის ქვეყნები სადამ მან მკლვე სნით მაინც მოიკიდა ფეხი. მარქსისტებს თავის კლასთა ბრძოლის უმთავრეს პრინციპს ვერ შეუქმნეს ვერავითარი ცხვრეკისათვის მისაღები პრაქტიკული ნიადაგი და ეს შეუძლებელიც იყო. საზღვარდების დამანგრეველ მოქმედებას არ შეიძლება რაიმე პრინციპიალური ნიადაგი ჰქონდეს ცხვრეკაში.

ფაშისმი კი კლასთა სოლიდარების და მშვიდობიან თანამშრომლობის პრინციპს მაინცა მჭიდრდ და რეალურ ნიადაგი პოლიტიკურ და სოციალურ რეფორმების მთელი რიგით, რომელთა შორის შესამწევია ალაგი უკირავს ზემო მდრ მოყვანილ სინდიკატების კანონმდებლობას. იტვს გაერემა გაიმარჯვებს ფაშისმის პრინციპი და კულტურობანი კაცობრიობა მის გზაზე წავა. კლასთა ბრძოლის ჯანყის, სიღვა ქვეტის და ტერორის გზა, -ნადირ რუსების, მათი იფელეკების და მათი მიმამკვლეების გზა.

გვრდ-მიური.

